

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

[nemčina](#)

Swipe to change

Rozvod a súdna rozluka

Rakúsko

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

V rakúskych právnych predpisoch sa rozlišujú tri druhy rozvodu: rozvod z dôvodu zavinenia, rozvod z dôvodu zrušenia spoločnej domácnosti počas minimálne troch rokov a rozvod dohodou.

Manžel/manželka môže požiadať o rozvod, ak druhý partner závažným manželským previnením alebo nečestným či nemravným správaním zavinil taký hlboký rozvrat manželstva, že obnovenie partnerského spolužitia, ktoré zodpovedá svojej podstate, už nemožno očakávať.

Ak manželia nežijú v spoločnej domácnosti tri roky, každý z manželov môže požiadať o rozvod z dôvodu hlbokého nenapraviteľného rozvratu manželstva.

Ak partnerské spolužitie manželov neexistovalo počas minimálne pol roka, obaja priznávajú nenapraviteľný rozvrat manželského vzťahu a obidvaja súhlasia s rozvodom, môžu podať žiadosť o rozvod spoločne.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

Hlavným dôvodom na rozvod je nenapraviteľný rozvrat manželstva. Tento rozvrat môže spôsobiť závažné manželské previnenie jedného z partnerov, najmä ak sa jeden z manželov dopustil nevery alebo spôsobil manželskému partnerovi fyzické násilie či ťažkú psychickú ujmu. Druhý partner môže požiadať o rozvod, aj keď konanie nemožno považovať za manželské previnenie, lebo spočíva v duševnej poruche, ale manželstvo je napriek tomu tak hlboko rozvrátené, že sa nemôže očakávať obnovenie partnerského spolužitia, ktoré zodpovedá svojej podstate. Takisto v prípade, keď je partner duševne chorý alebo trpí ťažkou nákazlivou alebo odpudzujúcou chorobou, môže manželský partner požiadať o rozvod. Vo všetkých týchto prípadoch musí ten manželský partner, ktorý žiada o rozvod, preukázať existenciu uvádzaných dôvodov. Ak však manželia nežijú v spoločnej domácnosti tri roky, nie je potrebné tvrdiť, že došlo k manželskému previneniu, ani ho dokázať.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

V zásade si zachová každý z manželov svoje priezvisko, ktoré mal počas manželstva. V prípade, že jeden z manželov pri uzavretí manželstva prijal meno druhého manžela, môže sa opäť vrátiť k predchádzajúcemu priezvisku.

3.2 rozdelenie majetku manželov

Manželia sa môžu v zásade úplne voľne dohodnúť na rozdelení majetku. Toto môžu uskutočniť buď vzájomným zrieknutím sa majetku (čo znamená, že rozdelenie spoločného vlastníctva zo zákona počas manželstva sa zachová aj po zrušení manželstva), rozdelením akéhokoľvek zmluvne nadobudnutého majetku v spoločnej držbe alebo postúpením majetku z jedného manželského partnera na druhého.

Ak manželia nedospeli k dohode o majetku, môže každý z nich požiadať o súdne rozdelenie určitých častí majetku patriaceho obidvom manželom. Rozdelí sa medzi nich takzvaný „manželský majetok“ a „manželské úspory“. K „manželskému majetku“ patrí byt manželov a zariadenie domácnosti a všetky ostatné veci, ktoré počas manželského spolužitia skutočne používali obidvaja manželia počas každodenného života. „Manželské úspory“ sú všetky majetkové hodnoty nadobudnuté manželmi počas manželského spolužitia.

Z rozdelenia majetku sú vyňaté všetky veci, ktoré manželia priniesli do manželstva, alebo zdedili, alebo im boli darované treťou stranou. Ďalej veci slúžiace na osobné účely alebo výkon povolania len jedného manžela, ako aj podniky a účastiny v podnikoch, ak nepredstavovali len čisté majetkové hodnoty.

Súd musí rozdeliť majetok podľa oprávnenosti s riadnym zohľadnením všetkých relevantných okolností, pričom osobitnú pozornosť venuje významu a rozsahu prínosu každého z manželov pri nadobudnutí manželského majetku a vytvorení manželských úspor, ako aj prospechu detí. Ako prínos sa hodnotí poskytnutie výživného, súčinnosť pri zárobkovej činnosti, vedenie spoločnej domácnosti, starostlivosť o spoločné deti a ich výchova a každá iná manželská pomoc.

3.3 maloleté deti manželov

Od nadobudnutia účinnosti zákona o zmene zákona o právach nepľnoletých z roku 2001 dňa 1. júla 2001 majú rodičia nežijúci v spoločnej domácnosti široké možnosti pri úprave opatrovníckych vzťahov. Ak dôjde k rozvodu manželstva, obidvaja rodičia si zvyčajne zachovávajú spoločné rodičovské práva a povinnosti vzťahujúce sa na nepľnoleté deti. Rodičia však musia, ak chcú zachovať starostlivosť oboch v plnom rozsahu ako pri jestvujúcom manželstve, predložiť súdu v primeranom čase dohodu o prevažnom mieste bydliska dieťaťa. Rodičia môžu tiež uzavrieť dohodu na súde, podľa ktorej má jeden rodič výhradné rodičovské práva a povinnosti alebo rodičovské práva a povinnosti jedného rodiča sa obmedzujú na osobitné záležitosti.

Od zákona o zmene zákona o právach nepľnoletých a menách z roku 2013 (*Kindschaftsrechts-Änderungsgesetz*) súd môže udeliť rodičom spoločný výkon rodičovských práv a povinností proti prianiu jedného alebo obidvoch rodičov, ak sa domnieva, že spoločný výkon rodičovských práv a povinností je v záujme dieťaťa. Rodičia sa potom musia dohodnúť, s ktorým z rodičov dieťa bude žiť. Ak spoločný výkon rodičovských práv a povinností nie je v záujme dieťaťa, súd musí rozhodnúť, ktorému z rodičov udelí výhradné rodičovské práva a povinnosti.

3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?

Manželský partner, ktorý sa prevínil sám alebo v prevažnej miere, musí druhému partnerovi platiť dostatočné výživné na zachovanie životných pomerov manželov, ak tento manželský partner nemá dostatočné príjmy z majetku alebo zárobkovej činnosti, ktoré možno v závislosti od okolností od neho primerane očakávať. Ak sú obaja manželia vinní za rozvod, ale ani jeden nie je vinný v prevažnej miere, je možné manželskému partnerovi, ktorý nie je schopný žiť sám, priznať príspevok na výživné, ak je to oprávnené vzhľadom na potreby, majetkové a zárobkové pomery druhého manžela. Každá takáto nariadená povinnosť môže byť časovo obmedzená. V prípade rozvodu dohodou sa manželia môžu slobodne dohodnúť, či jeden partner bude druhému poskytovať výživné alebo či sa vzájomne vzdajú nárokov na výživné.

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Takéto ustanovenie v rakúskych právnych predpisoch neexistuje.

5 Aké sú podmienky rozluky?

Pozri odpoveď na otázku 4.

6 Aké sú právne dôsledky rozličky?

Pozri odpoveď na otázku 4.

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

V rakúskom manželskom práve sa ustanovuje anulovanie manželstva („*Ehenichtigkeit*“). Manželstvo je neplatné, ak sa uzavretie manželstva neuskutočnilo predpísanou formou, ak jeden z manželov v čase uzavretia manželstva bol nespôsobilý na právne úkony, nachádzal sa v stave bezvedomia alebo prechodnej duševnej poruchy alebo ak bolo manželstvo uzavreté výlučne alebo prevažne s tým účelom, aby sa manželovi umožnilo používanie priezviska alebo získanie štátnej príslušnosti druhého manžela, bez toho aby vzniklo manželské spolužitie. Ďalej je manželstvo neplatné, ak jeden z manželov v čase uzavretia manželstva žil s treťou osobou v platnom manželstve alebo ak manželstvo bolo uzavreté v rozpore so zákonom medzi pokrvnými príbuznými. Manželstvo môže byť anulované rozhodnutím súdu, ak v čase uzavretia manželstva bola obmedzená právna spôsobilosť jedného z manželov a jeho zákonný zástupca neudelil súhlas s uzavretím manželstva, ak manžel pri uzavretí manželstva nevedel, že ide o uzavretie manželstva, alebo ak to aj vedel, nechcel predložiť vyhlásenie o tom, že chce uzavrieť manželstvo, ak sa jeden z manželov pomýlil v osobe druhého manžela, ak sa pri uzavretí manželstva pomýlil v takých okolnostiach týkajúcich sa osoby druhého manžela, ktoré by v prípade, že by vedel o stave veci a pri správnom posúdení podstaty manželstva, viedli k tomu, že sa zdrží uzavretia manželstva, ak bol k uzavretiu manželstva vedený nedobromyseľným uvedením do omylu o podstatných skutočnostiach alebo bol k uzavretiu manželstva protiprávne donútený (hrozbou).

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

Pozri odpoveď na otázku 7.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

V prípade anulovania manželstva sa posudzuje manželstvo tak, akoby nikdy nebolo uzavreté. Ak čo len jeden z manželov mal vedomosť o neplatnosti manželstva v čase jeho uzavretia, pomer manželov v majetkovoprávnom vzťahu sa bude riešiť v súlade s príslušnými predpismi, ktoré platia v prípade rozvodu. Všetky deti pochádzajúce z manželstva sa budú aj po zrušení manželstva posudzovať ako manželské.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

Manželstvo môže rozviesť alebo zrušiť len súd. Otázky týkajúce sa rozvodu sa však môžu riešiť aj mimosúdne (napr. mediáciou).

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozličku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Na konanie o rozvode alebo anulovaní manželstva alebo o platnosti či neplatnosti manželstva sú príslušné okresné sudy (*Bezirksgerichte*). V prípade takýchto konaní je príslušný výlučne ten okresný súd, v ktorého správnom obvode majú alebo naposledy mali manželia spoločné obvyklé miesto pobytu. Ak v čase podania návrhu nemá ani jeden z manželov obvyklé miesto pobytu v tomto správnom obvode alebo ak v Rakúsku nemali spoločné obvyklé miesto pobytu, je výlučne príslušný ten súd, v ktorého správnom obvode sa nachádza miesto pobytu odporcu, alebo ak odporca takéto obvyklé miesto pobytu v Rakúsku nemá, tak súd v obvyklom mieste pobytu navrhovateľa, v ostatných prípadoch okresný súd Vnútorého mesta Viedeň (*Bezirksgericht Innere Stadt Wien*). Jurisdikcia rakúskych súdov pre takéto konania platí vtedy, ak jeden z manželov je štátny občan Rakúska, ak odporca alebo v prípade návrhu na anulovanie manželstva podaného oboma manželmi aspoň jeden z nich má svoje obvyklé miesto pobytu v Rakúsku alebo ak navrhovateľ má svoje obvyklé miesto pobytu v Rakúsku a buď obaja manželia mali svoje posledné spoločné obvyklé miesto pobytu v Rakúsku, alebo navrhovateľ je bez štátnej príslušnosti alebo v čase uzavretia manželstva bol štátnym príslušníkom Rakúska. Napriek tomu, že táto miestna príslušnosť súdu je výlučná, dohoda o inom súde je prípustná.

Návrhy na rozvod manželstva musia byť v súlade so všeobecnými formálnymi predpismi žaloby. Návrhy na rozvod manželstva dohodou, o ktorých sa rozhoduje v nesporovom konaní, musia byť podpísané obidvoma manželmi. Vo všetkých prípadoch však musí byť priložený sobášny list. Odporúča sa tiež k návrhu priložiť všetky ďalšie podporné doklady.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

V konaniach o rozvod manželstva je možné požiadať o právnu pomoc v súlade so všeobecnými predpismi o právnej pomoci (pozri „Právna pomoc – Rakúsko“). V konaní o rozvod manželstva právne zastupovanie nie je povinné, ale účastníka konania, ktorý nechce pred súdom vystupovať sám, môže zastupovať len advokát („*relativer Anwaltszwang*“).

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozličke / anulovaní manželstva?

Proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa o rozvode alebo zrušení manželstva, alebo o platnosti či neplatnosti manželstva je možné sa odvolať na príslušnom nadriadenom súde, t. j. krajskom súde (*Landesgericht*), ktorý je súdom druhého stupňa pre príslušný okresný súd.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je revízia možná len vtedy, keď rozhodnutie závisí od riešenia právnej otázky materiálneho práva alebo procesného práva, ktorá má význam na zachovanie jednoty právneho poriadku, právnej istoty alebo právneho vývoja, napríklad preto, že odvolací súd sa odchýlil od judikatúry Najvyššieho súdneho dvora, takáto judikatúra chýba alebo je nejednotná.

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozličke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

Od 1. marca 2001 sa uznávanie rozsudkov o rozvode medzi členskými štátmi Európskej únie (s výnimkou Dánska) zakladá na [nariadení Rady \(ES\) č. 1347/2000](#) z 29. mája 2000 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností k spoločným deťom manželov (Ú. v. ES L 160, 30.6.2000, s. 19). Podľa tohto nariadenia, známeho ako nariadenie Brusel II, sa už nevyžaduje výslovné rozhodnutie o uznaní rozsudku o rozvode v inom členskom štáte. Miesto toho každý súd alebo každý správny orgán musí rozhodnúť o uznaní ako prejudiciálnej otázke v súdnom konaní. Toto platí najmä na preskúmanie, ktoré musí uskutočniť matričný úrad, či rozvod v inom členskom štáte umožňuje opätovné uzavretie manželstva.

Každý účastník konania, ktorý má právny záujem, môže žiadať o vyhlásenie, že rozsudok o rozvode vydaný v zahraničí treba uznať alebo nie. Konania o uznaní, resp. neuznaní zahraničných rozhodnutí o platnosti manželstva sa zvyčajne vedú na okresných súdoch. Návrhy na uznanie, resp. neuznanie rozsudkov o rozvode treba pritom podať na okresný súd, v ktorého správnom obvode má navrhovateľ svoje obvyklé miesto pobytu, alebo ak miesto obvyklého pobytu v Rakúsku nemá, je príslušný ten súd, v ktorého správnom obvode sa nachádza obvyklé miesto pobytu odporcu, v ostatných prípadoch *Bezirksgericht Innere Stadt Wien*.

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozličke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Pozri odpoveď na otázku 14. Doklady, ktoré v tejto súvislosti treba predložiť, sú uvedené v článku 32 nariadenia [Brusel II](#).

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

Právo, ktorým sa riadia podmienky rozvodu, sa určuje v súlade s nariadením Rady (EÚ) č. 1259/2010 z 20. decembra 2010, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti rozhodného práva pre rozvod a rozličku (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2010, s. 10), známym ako nariadenie Rím III. Manželka si môžu vybrať právo, ktoré si želajú uplatniť. Môže to byť právo štátu, v ktorom majú miesto obvyklého pobytu v čase výberu, alebo právo štátu, v ktorom mali miesto posledného obvyklého pobytu, za predpokladu, že jeden z manželov tam má stále miesto obvyklého pobytu v čase výberu, alebo právo štátu, ktorého je

jeden z manželov štátnym príslušníkom v čase výberu, alebo štátu, v ktorom sa návrh podáva. Ak si manželia nevyberú príslušný súd, uplatňuje sa právo štátu, v ktorom majú manželia miesto obvyklého pobytu v čase podania návrhu, alebo ak nemajú miesto obvyklého pobytu, právo štátu, v ktorom mali manželia miesto posledného obvyklého pobytu, za predpokladu, že tam prestali mať miesto obvyklého pobytu najskôr jeden rok pred podaním návrhu a jeden z manželov tam má stále miesto obvyklého pobytu v čase podania návrhu, v ostatných prípadoch sa uplatňuje právo štátu, ku ktorému patria obidvaja manželia v čase podania návrhu, alebo právo štátu, v ktorom sa podáva návrh.

Posledná aktualizácia: 01/03/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.